

Hoofdstuk 1

Vooraf

Het jaar 1647 was nog maar net begonnen toen extreem harde winden de duinen en golven bij het Zeeuwse Domburg geselden. Domburg lag aan wat destijds als de rand van de wereld werd beschouwd, aan de vaak zo grauwe en gure Noordzee. Door de hevige stormen sloeg het zeewater veel zand van het strand weg waardoor eeuwenlang verborgen stenen werden blootgelegd. Stenen die stamden uit de Romeinse tijd en per stuk wel twee ton wogen. Opvallend waren de altaarstenen en beeltenissen van de godin Nehalennia die vanonder het zand tevoorschijn kwamen. Nehalennia's naam betekent in de Keltische taal 'zij die bij de zee is'. Zij was een Keltische beschermgodin voor reizigers – vooral zeelui en handelaren – die in de buurt van de monding van de rivier de Schelde werd vereerd. Op sommige beelden werd ze afgebeeld met een hond. Er wordt beweerd dat het de hellehond was, de hond die de onderwereld bewaakte. Nehalennia zou in dat geval de godin zijn die waakte over de doden. In de gevonden stenen waren dankgebeden aan haar gebeiteld. Waarschijnlijk vormden de zware stenen samen een tempel ter ere van deze Nehalennia. Op de altaren werden ooit ook offers gebracht aan de zeegod Neptunus, de oppergod Jupiter en de godin Victoria, de godin van overwinningen bij strijd.

Tegelijkertijd ontblootte de zee wormstekige lijkkasten met daarin oude skeletten. Deze doden kregen in hun graf voorwerpen mee als drinkbekers, dolken, zwaarden, muntgeld en mantelspelden. Om de halzen droegen ze gevlochten zilveren halssnoeren. In de kisten werden fraaie bronzen beeldjes als ook dierenmaskers gevonden. De graven lagen in een stervorm en dat was voor de archeologen opnieuw een aanwijzing dat de tempel Romeins moest zijn geweest.

Jutters ontdekten de graven. De storm had hen gelokt en ze waren benieuwd of er schepen waren vastgelopen op de zandbanken. Ze roofden de grafkisten leeg en verkochten de buit aan Amsterdamse verzamelaars. Na de hevige stormen dekte de zee de overblijfselen weer toe met zand. Het was alsof er niks was gebeurd, alsof er niks lag.

Bronnen uit de tijd van deze stormen, vertellen over de vondsten. Eén vondst bleef daarbij ongenoemd. Wie had kunnen vermoeden dat juist deze vondst van een jutter zo'n viereenhalve eeuw later zulke gevolgen zou hebben?

Hoofdstuk 2

Terwijl hij de kerkklokken verderop de tijd hoorde slaan, lag Mischa op zijn rug in bed en staaarde hij met zijn ogen wijd open naar het plafond. Hij telde drie slagen. Hij kon de slaap maar niet vatten. Eerder hadden passerende auto's hun lamplicht over het plafond laten glijden. Via het behang verdwenen die banen licht dan weer. Maar dat was alweer uren geleden geweest. Auto's reden er niet meer. De laatste die Mischa voorbij hoorde komen, was een vrachtwagen geweest die 's avonds laat een winkel verderop bevoorraadde. Nu was het...